

OBRRTNI VESTNIK

STROKOVNI LIST ZA POSPEŠEVANJE OBRTI IN ZAŠČITO OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE

»OBRRTNI VESTNIK«, SPLOŠNO VELJAVNO IN NEODVISNO GLASILO OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE, IZHAJA 1. IN 15. V MESECU // STANE CELOLETNO DIN 40.—, POLLETNO DIN 20.—, POSAMEZNA ŠTEVILKA DIN 2.— // ZAKLJUČEK REDAKCIJE 10. IN 25. V MESECU. // NEFRANKIRANI DOPISI SE NE SPREJEMAJO. // ROKOPISI SE NE VRAČAJO. // PRISPEVKI SE NE HONORIRAJO. //

»OBRRTNI VESTNIK« PRINASA OBJAVE, RAZGLASE IN VESTI VSEH OBRTNIH ORGANIZACIJ IN UPRAVNIH OBLASTI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE TER NAJVAŽNEJŠE VESTI IZ INOZEMSKEGA OBRTNIŠKEGA SVETA. // UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KRALJA PETRA TRG 8. TELEFON 35-23. // PONATISI DOVOLJENI // Z NAVEDBO VIRA. // OGLASI IN MALI OGLASI PO STALNEM CENIKU. //

XXIII. LETNIK

V LJUBLJANI, 1. JUNIJA 1940.

Štev. 10—11

V skupnosti je moč

Po vsem, kar vidimo danes okrog nas, imamo vedno bolj vtis, da je nevtralnost, pa naj jo še tako strogo spoštujemo, izpostavljena različnim tolmačenjem. Zato moramo biti močni in združeni; zato morata ljudstvo z vsemi stanovni in vojska tvoriti eno samo celoto. Nevtralnost brez puške ob nogi, pomeni za vse nevtralne države, ki hočejo res varovati svojo neodvisnost in samostojnost, največjo utopijo. Zdrav zunanji razvoj podreditve vseh nasprotij med balkanskimi narodi skupnim potrebam in interesom, kakor izhajajo iz skupnih nevarnosti, pa mora v vsakem izmed njih spremljati enako zdrav notranji razvoj čedalje večje notranje strnjivosti in povezanosti vseh narodnih sil za obrambo pred vsemi zunanjimi nevarnostmi. Balkanska skupnost gotovo ni še stvarnost, stvarnost pa je že spoznanje, da morejo balkanski narodi samo v njej rešiti svoj obstoj.

Današnja doba z vsemi usodnimi dogodki zgovorno kaže, da se tudi ob visoki stopnji omike med narodi še vedno uveljavlja načelo večnega pririvanja, kosa sil in boja nasprotujočih se interesov. Dokazovanje, da je zemlja še vedno dovolj velika za mirno sožitje vseh narodov ob pravilni razdelitvi vseh dobrin in ob medsebojni spravljalivosti in uvidevnosti, nima nobenega tehtnega učinka in naše pokolenje že drugič doživlja fazo, ko se mednarodna politika nadaljuje z drugimi sredstvi, kot so sporazumi in arbitraže. Do čim vidijo mnogi pri takem udejstvovanju velikih narodov vrhunec njihove aktivnosti, prehajajoče lahne prizadevanosti v odločno bojevitost, so mali narodi po prirodi stvari same obsojeni na večno samoobrambo, na goli boj za obstanek, v katerem so neredko prisiljeni delati in boriti se za koristi večjih, samo, da si pri tem ohranijo in zagotove tudi svoj košček samostojnosti, svobode in drugih osnovnih pogojev za obstoj.

Večna usodnost, ki leži v zavesti malih, da so v neprestanem boju za svoj obstanek, nam spričo dogodkov nalaga popolnoma nove dolžnosti. Osnovni pogoj vsega je notranja enotnost malega naroda, njegova neomajna volja za obdržanje lastne samostojnosti in pripravljenost za najvišje žrtve, kadar sta v nevarnosti država in svoboda. Kadar je postavljeno vprašanje čuvanja države in njenega življenja na prvo mesto, takrat se morajo umakniti vsi drugi problemi, vsa nasprotstva v nazorih o vprašanih notranjega državnega življenja, takrat postane vsako partizanstvo zločin in že sam videz, da se vodijo državni in narodni posli po nekkih drugih, a ne splošno narodnih interesih, slabi notranjo in moralno moč, ker slabi zaupanje. Vsakdo uvideva, da le tesno združeni, enotno povezani in duhovno zedinjeni ravno še dosežemo ono mero, ki se v računih držav označuje kot važen politični činitelj. Vsaka notranja drobitev, ki bi se očitovala tudi na zunaj, bi nam nesorazmerno zmanjševala ugled, pomen in veljavo. Zlasti je potrebno, da k delu pritegnemo najširše sloje, da damo naši notranji in zunanji politiki pečat vsenarodnega prizadevanja. Delo in z njim zvezana odgovornost se mora razdeliti na ves narod, kajti posamezniki nimajo dovolj moralnih in fizičnih sil, da bi bil kos naporom in da bi prevzeli polno odgovornost.

Kamorkoli se ozremo v notranje življenje evropskih narodov, povsod vidimo kako se spričo vojne umikajo v ozadje vse notranje razprtije. V ospredje

Tovarišica mojstrica

Naši obrti so v največ primerih pravi družinski obrti. Prevzeti od starega očeta, ne redko ustanovljeni že od pradedov, se isti podedujejo skozi generacije. Mnoga bogastva se pri tem pač niso mogla pridobiti, toda povsod, kjer je šel mojster z duhom časa in kjer je dobil za ženo mojstrico, ki je pravilno pojmovala obrtnikovo poslanstvo in bila v okvirju obrta pripravljena udeleževati se, tu je dal tak obrt družini vedno dobro življensko eksistenco. V krogih poklicnih tovarišev se vedno potrjuje, da tam, kjer je žena mojstru dobra tovarišica in zvesta pomočnica, lažje prenašajo vse težave in pomanjkanja. Radi tega ni slučaj, če se vedno znova opozarja in kaže v sedanjem času na delo žene mojstrice, ako se izkaže njena zmožnost doma in v obrtu.

Poleg njenega ne majhnega in odgovornega dela za gospodinjstvo, nosi še pretežni del dela s tem, da vodi knjigovodstvo obrta. Kjer mora mojster s svojimi pomočniki in vajenci čez dan tudi sam delati in opravljati tudi zunanjo službo ter pripravljati dela za naslednji dan, mu ne preostaja kaj prida ali pa sploh nič časa za vodstvo knjigovodstva, korespondence s strankami in s pravočasnim izstavljanjem računov. Napredek obrta pa je v veliki meri odvisen od dejstva, da so tudi ti posli pravočasno in točno izvršeni. Ni vedno podana možnost za nastavitve uradne moči v podjetju, zato ostaja to delo za ženo. Ni malo poklicnih tovarišev, ki potrjujejo, da so s pomočjo sodelovanja njihovih žen ostali obrti trdni in zdravi. Vsak iz svoje prakse sam ve, kako težko je po dokončanem trudopolnem dnevnem delu vsteti se k pisalni mizi in opraviti pisarniška dela. Srečni tisti mojstri, ki imajo kakega dobrega tovariša, ki jim odvzame to delo. To delo za žene ni vedno lahko. Za vestno upravljanje takega posla je treba biti v prvi vrsti strokovno usposobljen in imeti v pogled v ves razvoj obrta. To se nanaša zlasti na ključavničarska in strojna podjetja. Narava teh del sicer ni prilagodena, da bi jih opravljale žene, vendar mojster zaradi prezaposlenosti, čestokrat ne uvidi težkoč, ki jih mora

in v takem obrtu premagovati žena. Delo v teh strokah napravi ljudi sicer odločnejše, a po drugi strani čestokrat tudi robate, ki jim v mnogih primerih nedostaja srčne kulture. Toda prava žena razume tudi takega moža dobro in mu kljub temu pomaga, kjerkoli more in zna. Za svoj trud bo prav gotovo slej ko prej žela priznanje.

Tako nastane v rokodelstvu mnogo življenskih in delavnih skupnosti, ki so izrednega pomena za človeško gospodarstvo. Tista podjetja namreč, v katerih sta mož in žena vzajemno ramo ob rami skupno delala, so vse preteže in težkoče gospodarskega življenja dobro prestala. Ona so izšla zdrava iz krize liberalističnega časa in so zaradi rednega knjigovodstva in računovodstva imela najboljšje pogoje za razmah in napredek ter so kljub temu živela dalje, čeprav je moral mojster obrt zapustiti in obleči vojaško sukno. Žena mojstrica, ki je že prej v življenju sodelovala v obrtu svojega moža, se v takih slučajih samo ob sebi umevno mnogo hitreje in točneje znajde, kakor pa žena, ki se nikoli ni za skrbi in delo svojega moža zanimala.

Obrt, katerega po določilih obrtnega zakona more voditi le mojster, sme v slučaju moževe smrti ali njegovega vpklica k zadostitvi vojaške dolžnosti nadaljevati njegova zakonita žena. Že v svetovni vojni je mnogo obrtvo po zaslugi žen uspevalo. In prav v današnjih časih je zopet vzela marsikatera žena skrbi in muke vodstva podjetja nase. Želimo tem ženam, da bi v teh težkih časih našle v vajencih in pomočnikih zares dobre sodelavce. V vseh slučajih jim je dobro došel vsak svet in pomoč poklicnih tovarišev njihovih mož in naši delovodje se še s posebno skrbnostjo posvečajo takim podjetjem, kjer nadomeščajo mojstre njihove žene. Tako vidimo ženo mojstrico kot gospodinjo, mater in vzgojiteljico svojih otrok, ki bo pozneje to podjetje, ki je bilo dograjeno z njeno pomočjo in delom predala. Misel na moža, ki je pri vojaki v oddaljenem kraju ji včasih teži srce, toda misel na srečnejšo bodočnost njene družine premaga vse težkoče in bridkosti.

stopa povsod ena sama skrb: kako čim bolj povezati vse narodne sile v eno veliko celoto, ki naj bo uspešen branik proti vsem zunanjim nevarnostim. Ta hitra prilagoditev novim razmeram je bila mogoča povsod, kjer sta narodna in državna zavest strnjeni v eno samo zavest, da je treba v sedanjih prilikah najprej misliti na obstanek, na svojo samostojnost in svojo svobodo, potem šele na notranja vprašanja, ki za obstoj naroda niso življenskega značaja.

Vidimo, da se nevtralnost ali stališče nevojskovanja nikjer ne tolmačita kot mrtvi črki na papirju, temveč kot življenski izraz narodov in držav, ki se zavedajo, da je v Evropi nastala nova, težka preizkušnja za vse, bodisi da so neposredno v vojni ali izven nje. Že dosedanji razvoj nove evropske vojne nam je zgovorno pokazal, da zahteva novi oboroženi spopad velike žrtve ne le od onih, ki se bore, temveč tudi od onih, ki niso v vojnem metžu. Kar danes v vseh državah izven vojne še posebej opažamo, je izredno mirna, hladna in povsem realna, stvarna presoja dogodkov, ki ne dopušča nikakega beganja ljudi, nikakega nasedanja raz-

nim propagandnim geslom od zunaj, nikakega podleganja tujim vplivom, predvsem pa nikakega razširjevanja takozvanih »vzmemirljivih vesti«, ki so vselej ali sredstvo preračunane tuje propagande ali pa izrodek bujne domišljije raznih kavarniških strategov. Važno je, ako posvečajo vse države izven vojne takozvani moralni mobilizaciji svojih narodov največji pomen. V neposredni zvezi s to moralno mobilizacijo pa je predvsem vprašanje odgovornosti poedincev. Odgovornost za obstoj narodov in držav je danes povsod vsestransko porazdeljena, od najvišjih državnih vrhov pa do poslednjega državljanca.

Vsakdo je danes poklican, da stori svojo dolžnost v skrbi za čim večje zavarovanje državne varnosti, ne zato, ker bi nam pretila kaka neposredna opasnost, temveč samo zato, da bi nas dejanska opasnost, ako bi se kdaj pojavila, ne našla nepripravljene.

Misel skupne blaginje dobiva vedno stvarnejše oblike in zahteva v vedno večjem obsegu podreditve interesov posameznika interesom narodne in državne skupnosti.

Važnejši članki v današnji številki

Prepoved krošnjarstva
V skupnosti je moč
Kulturno gospodarski
pomen obrta
MOJSTER IN VAJENEC

Ona pozna življenje, pozna vse male in velike skrbi in podjetju, zaveda se pa tudi, da ji ne morejo še tako velike težave ubiti upanja na srečnejšo bodočnost. Naša dolžnost pa je, da takim ženam v obratih vedno in povsod pomagamo. Žena pa, ki je kot zvesta tovarišica z možem delala, ki je v težkih časih sama vodila obrt, pa naj sprejme vse priznanje in iskreno zahvalo.

Zveza obrtnih društev

Zveza Obrtnih društev vabi svoje edince Obrtniška društva na deželi, da skličejo svoje redne letne občne zборе, da zamore tudi Zveza nato sklicati svojo redno letno skupščino. Vsa Obrtniška društva naprošamo, da nam takoj po izvedenih občnih zborih pošljejo zapisnike istih in vse eventualne predloge.

Uprava Obrtnega Vestnika

vljudno naproša cenjene naročnike, da čim preje poravnajo zaostalo naročnino po poštni položnici, ki smo jo priložili v eni izmed prejšnjih števil. Letna naročnina znaša samo din 40.—.

Z malo dobre volje zamore vsak obrtnik brez posebnih težav zadostiti tudi to svojo obveznost.

Če ste položnice založili, zamorete na vsaki pošti kupiti za 25 par čekovno položnico, na katero napišete Vaše ime in bivališče ter številko našega čekovnega računa 10860 in naslov: Uprava Obrtnega Vestnika, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Z vplačilom naročnine boste zadostili svoji stanovski dolžnosti, preprečili prekomerno dopisovanje, ter omogočili redno izhajanje vašega stanovskega lista. Istočasno naprošamo p. n. naročnike, ki so se preselili, da izvolijo svoja nova bivališča sporočiti upravi lista, Kralja Petra trg 8, Ljubljana, da jim ista zamore pošiljati list na sedanji naslov.

Resnični mir

Mir ne more biti trajen, ako bodo mali narodi še naprej živeli v strahu pred velikimi. Mir ostane nemoralen, če se ne ustvarijo jamstva proti napadom. Miru ne bo, dokler ne bo osnovan na svobodni izmenjavi misli in idealov, ker samo na ta način lahko sklenejo ljudje resnični sporazum. Iskanje pravega miru, kot so ga razumeli prvi kristjani, je obstajalo v borbi proti sili, ki na svetu nastopa proti enakosti ljudi in ki zanika enakost ljudi pred božjim prestolom. Verujem v končno zmago idealov pravice, bratstva, dobrote in vere, ker ti ideali ne morejo propasti, ker so najvišji ljudski ideali.

Prezident Roosevelt

Časi so resni

Časi, v katerih živimo, so resni. Neizogibne so zahteve varnosti države, kar je daleč nad zahtevami in potrebami posameznikov. Prepričan sem, da ni potrebno o tem prepričevati državljanke Jugoslavije. Prav tako sem prepričan, da ni potrebno poudarjati, kaj je naša dolžnost v teh dneh, ker je tu sijajna in slavna tradicija, kako znajo sinovi te države služiti domovini.

General Nedić.

Buren občni zbor »Obrtniške samopomoči« v Ljubljani

Dne 5. maja t. l. se je vršil v pritlični dvorani zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani dolgo pričakovani občni zbor »Obrtniške samopomoči« reg. pom. blagajne v Ljubljani, ki naj bi sklepal o likvidaciji te ustanove.

Takoj uvodoma moramo namreč naglasiti, da ta ustanova ni imela že štiri leta kljub večnemu negodovanju članstva, nikakega občnega zbora, saj se je zadnji vršil 21. junija 1936. »Obrtniška samopomoč« šteje danes še okrog 365 članov. Na letošnjem majskem občnem zboru je bilo navzočih cca 65 članov. Značilno je dejstvo, da se je občnega zbora udeležil od celokupne uprave le njen predsednik g. Hribar Josip. Na občnem zboru nismo imeli časti videti niti revizorjev niti g. komisarja.

Takoj uvodoma, po pozdravu predsednika, se je prečital zapisnik zadnjega občnega zbora v celoti. Sledilo je tajniško poročilo, za tem pa še blagajniško, ki ju je podal strokovni tajnik g. Zupančič. Iz navedenih poročil je bilo razvideti, da je bil že v računskem zaključku leta 1935. izkazan primanjkljaj in se je radi tega na občnem zboru 1936. sklenilo naj bi se blagajna sanirala z izrednim članskim prispevkom po din 20.—, ki naj bi ga vplačal vsak član brez izjeme. Poročilo tudi navaja, da je ta akcija le delno uspela ter do popolne sanacije ni prišlo.

Razumljivo je, da se je primanjkljaj odnosno pasiva v letu 1937, 1938, 1939. znatno večal tako, da je poročevalec na letošnjem občnem zboru izkazal z zaključnim računom dohodkov in izdatkov celotne pasive na dan občnega zbora, t. j. 5. V. 1940 preko 120.000 din.

Pripominjamo, da se na tem zadnjem občnem zboru ni polagalo računa za dobo od občnega zbora, ki se je vršil v letu 1936. do 1. julija 1938. Imenovana ustanova dolguje svojemu članstvu samo na posmrtninah preko 104.000 din, kar dovolj jasno priča, da bi se moral odbor pač najintenzivneje pobrigati že vsaj v letu 1937. za likvidacijo te blagajne ali pa za event. priključitev h kakim drugim zavarovalni ustanovi. Nezanemljivo članov uprave, ki so ga pokazali, tem, da niso prisostvovali pri letošnjem občnem zboru, dovolj jasno go-

vori, da se odbor ni zavedal svoje dolžnosti in odgovornosti napram članstvu, ki je skozi dolga leta redno vplačevalo predpisane prispevke.

Po blagajniškem poročilu je nastal, kar je samo ob sebi umevno spričo tako visokega primanjkljaja po dvorani hrup in vseobča zmeda. Navzoči člani so odločno protestirali proti načinu dela dosedanje uprave, ter enostavno zahtevali, da se vsa zadeva izroči sodišču. V tej vseobči zmede in ogorčenju je spregovoril v imenu zborovalcev g. Urbas Miroslav, ki je stavil na navzočega pred sednika vprašanje, zakaj uprava vsa ta štiri leta ni sklicala občnega zbora, ko je vendar vedela, da dela blagajna z izgubo? Zakaj se tega občnega zbora niso udeležili ostali člani uprave, ko vidimo navzočega samo predsednika? Ali se mislijo na ta način odtegniti odgovornosti, ki jo imajo do te ustanove? Zakaj je blagajniško poročilo izdelano in podano samo za dobo od 1. julija 1938. do 31. decembra 1939. in ne za vso dobo od zadnjega občnega zbora do danes t. j. od 9. junija 1936. do dneva, ko naj bi se razpravljalo o likvidaciji te ustanove? Kje so računski zaključki za leto 1936, 1937 in delno tudi 1938. Zakaj se ni pravočasno poskrbelo za popolno sanacijo? Zakaj se ni resno pristopilo k rešitvi vsaj na ta način, da bi se blagajna priključila h kakemu zavarovalnemu zavodu? Kritiziral je nadalje tudi visoke stroške uprave, ter zlasti naglasil, da vse tako izgleda, kot da je imela »Obrtniška samopomoč« edini namen nadaljnega svojega obstoja s tem, ko je z došlimi prispevki drago plačevala nastavljenega tajnika, dočim se na poravnavo drugih obveznosti ni ozirala.

Ker na izvajanju g. Urbasa ni navzoči predsednik odnosno poročevalec g. Zupančič podal nikakega zadostnega opravičila ali pojasnila za vse nedostatke in nerednosti je nastalo v dvorani ponovno ogorčenje, tako da do glasovanja o likvidaciji sploh ni prišlo. V imenu navzočih zborovalcev je nato g. Urbas podal predlog, da se vsa zadeva okrog poslovanja »Obrtniške samopomoči« odda v pregled sodišču. Imenoval se je tričlanski odsek, ki ima nalogo, da to izvede.

Uspeh domačega podjetnika in izumitelja

Na letošnjem pomladanskem sejmu v Beogradu je med drugimi vzbudilo veliko pozornost, posebno stavbenim strokovnjakom, okno, ki ga je razstavila tvrdka Matija Perko iz Ljubljane.

Z ozirom na splošno preureditev stavbenega sistema, ki ga je zahtevala povojna doba, je prišel ves način graditve v popolnoma novo fazo. Pri tem novem načinu zidave, kjer se kar najbolj ekonomično izrabi prostor, je bil tudi sodobni mizar postavljen pred popolnoma nova vprašanja, ki so zahtevala, da se izvršijo vsa mizarska dela v skladu s tem novim načinom. V pošteve so pričele prihajati velike odprtine oken, ki dajejo zadosti svetlobe, ki se dajo na najbolj enostaven način zračiti, so primerno zatesnjena in pri odpiranju zavzemajo čim manj prostora. Tako okno mora biti zgrajeno tako, da ima čim več steklene površine a čim manj konstruktivnega ogrodja, s čimer se doseže velik odstotek svetlobe sonca in zraka. Izvršitev takih oken zahteva obširno strokovno znanje, poznavanje ginevanja in nabrekanja lesa, učinek železnih vezi do lesa in učinek zidne vlage. Važno je, da ume mizar les uporablja na tistem mestu, kjer je primeren, da ga ume pravilno obdelovati in sestavljati, s čimer doseže, da je nevarnost delovanja tem manjša.

Svetlobo prostora, ki naj je bo čim več, pa dosežemo na ta način, da opustimo pri oknu ves nepotreben les t. j. vse vertikalne in horizontalne prečnike, če jih izredno ne zahteva arhitektura radi gradbene skladnosti. Potrebne konstruktivne dele zreduciramo na manjše dimenzije, njihovo jakost pa zvečamo s kvaliteto in pravilno uporabo lesa. Manipulacija oken naj bo osnovana tako, da se je lahko poslužujejo tudi šibkejši ljudje. Nadalje naj bo ok-

no napravljeno tako, da je možnost zračanja vedno zadostna, hitra in temeljita in, da je v ugodnem letnem času možno v celoti odpreti okno, ne da bi nam oviralo uporabo prostora; nasprotno pa naj se okno v neugodnem letnem času odpira predvsem od zgoraj navzdol, kajti tako dosežemo hitro in temeljito zračanje brez prepaha, kar je iz zdravstvenih razlogov še posebne važnosti, zlasti v prostorih, kjer biva veliko število ljudi, kakor n. pr. v bolnicah, šolah, kavarnah, dvoranih, cerkvah itd.

Vsem gori navedenim okoliščinam pa odgovarja okno, katerega sliko spodaj navajamo, in ki ga je skonstruiral lastnik mizarske tvornice g. Matija Perko iz Ljubljane.

To okno je zgrajeno na popolnoma novi osnovi, še nikjer uporabljenega dvojnega pogrezljivega okna.

Okno se odpira avtomatično z lahkim pritiskom na enega izmed treh stikalnih gumbov, prav tako se s pritiskom na drugi gumb v poljubni višini ustavlja in s pritiskom na tretji gumb avtomatično zapira. Glej sliko!

Odpiranje, zapiranje in ustavljanje se vrši tako enostavno in brezhibno, da to delo opravlja lahko še tako šibka oseba.

Zaprto okenski krili se po pritisku na gumb nekoliko privzdigneta, nato se vsmerita v sporedno lego in pogrezata mimo odrinjene parapetne deske v okenski parapet, tako, da ostane celotna okenska odprtina popolnoma prosta.

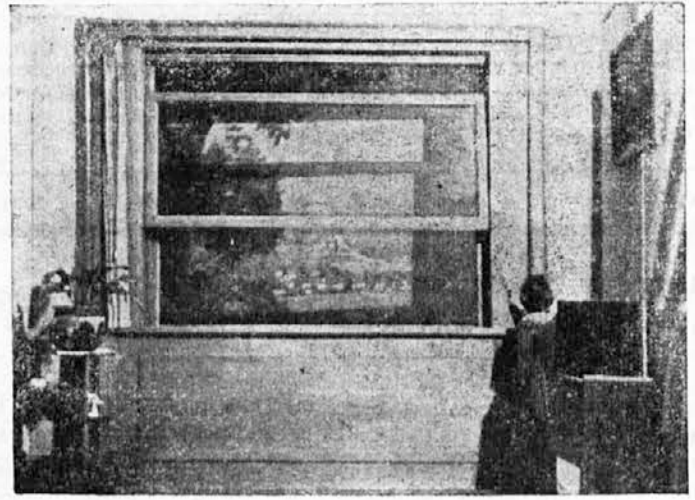
Mehanizem okna je nameščen predvsem na okno v obliki glavne kovinske osi s prenosom na gonilni motor na eni in protiutež na drugi strani. Konstrukcija mehanizma je preprosta in pregledna, ter je očitno sad mnogih preizkusov.

Prednost je tudi v tem, da daje okno v zaprtem stanju mnogo več svetlobe, kakor vsa do sedaj znana okna, ker konstrukcija kril zavzema procentualno manjšo površino.

V pogledu zračanja ustreza okno vsem higienskimi predpisom, ker se pomika od zgoraj navzdol in s tem omo-

teri je pripravljen odstopiti prosto licenco za izdelavo lesnih delov oken tega sistema, radi česar bo omogočeno projektiranje in izvrševanje oken.

Razumljivo, da je zamisel in konstrukcija g. Perka zbudila na beograjskem velesejmu pozornost tehničnih in inženirskih krogov, saj omogoča konstruk-

goča pravilno zračanje prostora ter istočasno radi pomikanja oknic od zgoraj navzdol preprečuje vsak prepah, kar je še posebejnega zdravstvenega pomena.

Okno ne vsebuje nikakršnega vidnega okovja, ter je tu v polni meri izražena zahteva vezave lesa z lesom.

Okno se lahko odpira namesto z motorno silo tudi potom gonilne ročice in to z lahkoto, ker so krila uravnovešena s protiutežjo.

Okno je patentirano pod št. 8285 pri pat. uradu za zaščito industrijske svojine v Beogradu.

Skonstruiral ga je g. Matija Perko, mizarska tvornica, Ljubljana VII., ka-

cijo velikih, pa tudi malih pogrezljivih oken brez nepotrebnih kompliciranih in zlasti pozimi nezadostnih kril, oken za velike palače, šole, bolnice, kavarne, velike dvorane, kakor tudi preproste hiše in vile. Tako je izumu slovenskega človeka odmerjeno, da bo uvedel novo dobo stanovanjske kulture. Obveščeni smo, da se za to praktično novost zanimajo tudi zastopniki iz zapadnih držav. Perkova konstrukcija, ki je patentirana bo najbrže v obliki patenta kmalu poromala v Nemčijo in tudi v ostale zapadne države. Tako bo delo slovenskega podjetnika zaslovelo tudi izven meja naše države.

Kulturno-gospodarski pomen obrta

Določene definicije o obrtu kot gospodarski panogi nimamo. Pač pa ga moramo označiti v glavnem takole: Pod obrtom v širšem smislu moramo razumeti gospodarsko delavnost, ki sestoji iz sprenosti obdelave, predelave in izdelave raznih dobrin, ki so namenjene zadostitvi človeških potreb. V ožjem smislu pa razumemo pod obrtom delavnost, za katero Zakon o obrtih predpisuje pogoje, pod katerimi se sme izvrševati.

V ljudskem narečju odgovarja nazivu obrt najbolj rokodelstvo, ker se pri tej gospodarski panogi pretežno delo opravlja z rokami in samo pomožno delo s strojem.

Z ozirom na vse to, kar smo navedli, je nujno potrebno, da je obrtnik strokovno usposobljen, to se pravi, da je umetnik v svojem poslu, ker vse njegovo delo in napredek slonita in zavisita od individualne sposobnosti in umetniškega smisla.

Naš zakon o obrtih se v glavnem nanaša na obrtništvo ter predpisuje pogoje, pod katerimi se ta gospodarska panoga ne more izvrševati od početka učenja, do pridobitve pravice za izvrševanje samostojnega obrta.

Da zamoremo pravilno razumeti kulturno-gospodarski pomen obrta v splošnem in da preprečimo mnoge zablode in nepravilna tolmačenja o tej gospodarski panogi, smatramo za potrebno, da primerjamo njegovo preteklost s sedanostjo ter tudi pogledamo nekoliko v bodočnost. To pa iz razloga, ker se brez poznavanja navedenih dejstev in okoliščin ne more pravilno razumeti ves pomen obrta za kulturno-gospodarski napredek človeštva.

V razvoju človeške kulture zavzema eno najvažnejših vlog obrt in za prehod človeka od primitivnega bitja prirode do prvih stopenj kulture zanjajmujemo kot edine dokaze in večne priče izdelke prastarih rokodelcev obrtnikov. Ako prehodimo stoletja predzgodovinske dobe do najnovejše preteklosti, se kaj hitro prepričamo o velikem kulturnem poslanstvu obrta.

Prehod od prirode do umetnosti, kulture, tehnike in organizirane moderne industrije temelji na obrtništvu kot svojem predhodniku. Z neumornim delom obrtnikov so bila dosežena izkustva številnih stoletij človeškega raz-

voja in s tem ustvarjeni empirični izsledki in doznave, na katerih temelji tudi današnja veda. Že prastari obrtniki, ki so živeli čestokrat sami zase in v samoti, so ustvarjali krasne predmete, ki nam še danes zgovorno pričajo o neumornem trudu teh sposobnih ljudi.

Kam segajo početki človeštva na naši zemlji nam do danes še ni definitivno znano, a v najstarejših izkazih njegovega pametnega udejstvovanja vidimo, da so njegovi prvi produkti bili obrtniški izdelki.

Najstarejši izdelki, ki jih beležimo iz predzgodovinske dobe predstavljajo ročne izdelke prvih obrtnikov. V kolikor so ti izdelki do danes ohranjeni, so izdelani iz kamna in to v pretežni večini iz kremenca. Ti predmeti so razna orodja ali orožja, katerih se je posluževal prastari primitivni človek v borbi za svoj obstanek in napredek, so pa ti predmeti istočasno tudi prvi glasniki človeške kulture. Najstarejši do sedaj očuvani taki izdelki so še primitivni in brez posebnega estetskega okusa ter spadajo v tako zvano staro kameno dobo.

S stalnim izpopolnjevanjem obrtniške spretnosti je izšel iz starega primitivnega človeka obrtnik umetnik, ki ne obdeluje predmetov samo za nujno potrebo v borbi za obstanek, ampak vnaša vanje tudi svoj smisel za lepoto s tem, ko jim daje finejše oblike in skladnejše linije, tako da lahko rečemo, da iz vsakega izdelka veje duh njegovega tvorca.

Kamena doba, ki nam je ohranila že predmete umetniško obdelane, se imenuje v znanstvu nova ali neolitska kamena doba.

Razumljivo je, da so se poleg kamna za orodje in orožje obdelovale tudi druge snovi, v prvi vrsti kost, les, koža. Ker pa so pravkar našteje snovi iz organske prirode, so tekom stoletij taki izdelki razpadli in so prav redki primeri, ki so se ohranili do danes.

Odkritje ognja in njegove uporabe v splošnem prav posebno pa v obrtu je eno najvažnejših odkritij za nadaljnji napredek v vsakem pogledu.

Iz nove kamene dobe imamo ohranjene tudi prve izdelke iz gline v obliki loncev, na katere še danes naletimo pri izkopavanju novo odkritih sta-

rili človeških naselij. Kolikor nam je znano, se je človek pri zagospodovanju nad naravo posluževal kot prve priprave, priprave za drobljenje in za klesanje kamna, kot druge pa priprave za izdelavo lončenih predmetov, ki se je obdržala vse do današnjih dni.

Najstarejši obrti so radi tega: kamnoseški, lončarski in krojaški. Iz teh so se razvili ostali obrti. Pričetek uporabljanja kovin je prinesel tudi obrtu velik razmah in pogoj za napredek. Kovine so iznašli v novi kamni dobi in z uporabo istih se je prekinilo izdelovanje primitivnega orodja in orožja. Pričela se je nova doba, znana pod imenom bakrena odnosno bronasta doba.

Bronasto dobo imenujemo tisto razdobje človeške preteklosti, ko se je za človeške potrebe uporabljal bron ali baker. Pod bronom razumemo zmes bakra in cinka, torej mešanico dveh kovin. Ta doba nam je ohranila predmete izpopolnjene tudi v umetniškem pogledu, ki pričajo o višini duhovne kulture tedanjih obrtnikov.

Med bronasto in novo kameno dobo ni bilo neposrednega presledka, le da so z naraščajočo uporabo bronastega vedno bolj izginjali predmeti iz kamna.

Po predelavi bakra v bron se je odkrilo še železo, s čimer se je izvršila prava revolucija v zgodovini človeške zgodovine, saj je prav železo tisti faktor, ki je omogočil zagospodovanje človeka nad naravo, tako mrtvo (minerale) kot tudi živo (zveri in divji narodi).

Z uporabo železa se je pričela nova doba za človeštvo gotovo v vseh pravicah in prav zato se ta del preteklosti običajno naziva z železno dobo, ki stvarno traja še danes. Iz železne dobe in s pomočjo železa je prišlo človeštvo do sedanosti, ki se običajno označuje kot tehnična doba železa, brez katerega ne bi človeštvo nikdar doseglo sedanjega tehničnega napredka.

V naši državi imamo mnogo muzejev, ki hranijo številne stare primere ročnih izdelkov iz preteklosti, a kot najvažnejša, ki hranita največ izkopanih iz daljne preteklosti sta muzeja v Sarajevu in Ljubljani.

Kadar želimo ugotoviti starost kulturnega življenja kakega naroda, moramo proučiti njegove obrtniške izdelke, a če hočemo proučevati umetnost in tehniko brez poznanja obrta kot njunega predhodnika, je vsako prizadevanje iluzorno. Za zgodovinski razvoj industrije so podane osnove v obrtništvu in obrtni delavnosti občine. Od najstarejših ročnih izdelkov do gigantov umetnosti, vedno in povsod srečavamo obrt, ki je po svoje in individualno oplajala velikega človeškega duha. Kadar občudujemo ročne izdelke iz predzgodovinske dobe, krasne arhitektonske tvorbe, kot so piramide v Egiptu, mogočne trdnjave, veličastna svetišča in vse drugo, se nam vedno znova vsiljuje vprašanje: kdo je vse to ustvaril? Na to vprašanje dobimo vedno le en sam odgovor, ki je — obrtnik, ki se more tisoč in tisočkrat ponoviti. Tako se pomikamo do najnovejše dobe, ki jo nazivamo doba tehnične izpopolnitve tja do skrajnih mej možnosti, a kaj je v jedru tehnika drugega kot naprednejši način obrtne obdelave z izpopolnjenim načinom obvladovanja narave in korist človeka in izkoriščanja prirodnih sil za dobro in napredek človeštva.

Srednji vek se nam kaže kot duhovno nazadnjaški in v pogledu organizacije človeške zajednice kot fevdalni (plemiški) in cehovski, pri katerih nalatimo stalno in povsod na medsebojnata trenja in borbe.

Predstavniki cehov so bili v glavnem mestni obrtniki, ki so pričeli ogorčeno borbo za pravice meščanov proti plemičem, ki so držali zemljo v svoji posesti ter mesta in njihove prebivalce meščane tlačili. Borba obrtništvu preko njegovih cehov je bila dolga in ogorčena in je končno priborila svobodo človeštvu, ki je splošno poznana pod imenom »meščanske svoboščine«. Pod tem imenom so zapodene vse pravice človeka in z uvedbo teh svoboščin se je za vedno prepričilo in črtalo mišljenje, da bi bil človek suženj v pravem pomenu, t. j., da bi po-

stal tuja last, kot je n. pr. neki predmet ali žival. Ko so se te pravice razširile tudi na kmetijski stan, so se one še vedno imenovali meščanske pravice, to pa zato, ker so izvirale iz mesta in so bile v popolnem skladu s tistimi pravicami, ki jih je užival meščanski stan.

Kar se tiče obrtništvu srednjega veka v naših krajih, ga karakterizira dvoje osnovnih linij in to z ozirom na vpliv močnejšega inozemstva.

Obrt te dobe je bil pri nas v živahnem razmahu, o čemer pričajo tisoče ohranjenih izdelkov teh stoletij. Obrtniške zajednice, tako zvani cehi, so po težkih borbah dosegle dalekosežne pravice. Vzhodni narodi so bili v tem pogledu mnogo liberalnejši, ker niso poznali te borbe meščanskega stanu za svoje pravice, kajti pri njih se je obrt visoko cenil in so se temu stanu celo priznavale gotove predprave.

Obrtništvu v krajih naše države, ki so bili pod vplivom zapadnih evropskih držav, je imelo karakteristične poteze cehovskih zajednic germanskih narodov s strogo in kruto organizacijo in disciplino. Ko je po odkritju Amerike nastal veliki preobrat vsega človeškega napredka in ko so novi principi delitve dela ustvarili temelje moderne tehniške industrije, je začelo prevladovati mišljenje, da bo obrt kot individualno udejstvovanje odnosno poklic propadel za vedno in bo na njegovo mesto stopila tovarna odnosno industrija. Našli so se tudi taki nacionalni ekonomski v 18. in 19. stoletju, ki so po primeru tistih, ki prerokujejo usodo iz zvezd, z gotovostjo trdili, da bo obrt do tega in tega časa propadla in bo za njo ostal samo spomin na stare in primitivne čase.

Da so bili ti ekonomski preroki kratkovidni, ni potreba še posebej naglašati, ker to dovolj zgovorno in nazorno dokazujejo obrtniški izdelki in ustvaritve 20. stoletja.

Jasno je, da se morajo gotove obrtniške panoge preorientirati in prilagoditi sodobnim potrebam, ali to še zdaleka ne pomeni, da bi morala zaradi tega obrt kot človeška delavnost propasti.

Mirno lahko naglašamo dejstvo, da je obrt temelj umetnosti, tehnike in industrije ter obenem tudi stvarni nosilec kulture in civilizacije.

Če si zastavimo vprašanje o tem, kaj je civilizacija, moramo vsekakor dobiti odgovor, da pojmujemo pod tem izrazom zunanjo formo stanja človeške kulture, torej dobrine, ki so namenjene potrebam našega telesa, v nasprotju s kulturnimi dobrinami, ki se izražajo v duhovnem stanju človeštva tekem njegovega zgodovinskega razvoja.

Kdo je tisti, ki usmerja in oblikuje zunanje lice človeške civilizacije? Ni hče drugi kot obrtniki. Treba je samo pogledati način oblačenja, okraševanja, olepšavanja in splošnega opremljanja, pa nam bo takoj jasno, da obrtniki ustvarjajo modo ter najdejo sredstva za olepšavanje in okraševanje in tako rekoč neopazno sugerirajo svojo voljo temu civilnemu delu zunanje kulture vsega človeštva.

Oblike, izdelave oblačil in obutve, priprav raznega orodja in ustvarjanje vseh mogočih olepševanj spadajo v delokrog obrta. Sploh si je težko predstavljati, kako ogromen vpliv ima obrtništvu na razvoj in napredek človeštva.

Če samo malo pažnje posvetimo našim domovom, brez ozira na materialno stanje poedincev, se bomo kaj kmalu prepričali, da je obrtništvu glavni faktor naše civilizacije. Od miz, stola, postelj in polic do vseh najmodernejših izdelkov in sodobno izoblikovanih linij, vse to je delo obrtništvu, brez katerega si ne moremo zamisliti našega obstoja v sedanosti in še toliko manj v bodočnosti.

O teh naših trditvah bi se dalo govoriti in pisati obširno, ali to ni naš namen, pa tudi ni potrebno. Glavno je, da se vsakdo od nas poglubi in pouči obrtništvu, da mu izkaže zasluženo priznanje in sodeluje pri reševanju važnih problemov in vprašanj, ki se nanašajo na obrtništvu kot sloj in kot važen gospodarsko kulturni činitelj.

Najnovejša doba v pogledu razvoja našega obrta ne gre vzporedno z zgodovinsko novejšo dobo. Nje začetek beleži kasnejši datum, tako da lahko rečemo, da je nova doba obrta nastopila z izvojevanjem meščanskih svoboščin.

Prav v tej dobi je osnula in se pričela borba našega naroda za njegove pravice in nacionalno osamosvojitve, pri čemer srečamo ravno obrtnike kot neustrašne in do skrajnosti požrtvovalne borce za to svobodo. Obrtniki niso štedili ne z materialnimi in ne s človeškimi žrtvami v tej borbi.

Žal, pa se danes nahaja obrtništvu v najtežjih časih, ko se mora boriti s tako zvanim industrializiranim obrtom strojne tehnike, ki zasleduje druge cilje kot pa nacionalni obrt. Naj ob koncu naglasimo tudi dejstvo, da je obrtništvu eden glavnih in najmočnejših stebrov naše nacionalne države, ker je konstruktivno in zasleduje tendenco graditve in izpopolnitve, ne pa morda tendence rušenja in propadanja. Prav zato pa je treba o tem stanu voditi račun ter mu z vsemi možnimi sredstvi pomagati k napredku.

Brez zavednega obrtniškega stanu je tudi obstanek nacionalne države nemogoč, zato naj se temu stanu posveča največja pažnja in skrb in to tako poedincem kot njihovim zajednicam.

Prepoved krošnjarstva v raznih srezih

V »Službenem listu dravske banovine« od 18. t. m. je objavljena naredba bana dravske banovine o prepovedi krošnjarstva in izvrševanja rokodelskih obrti brez stalnega poslovališča v nekaterih srezih dravske banovine, ki določa naslednje.

Na osnovi določb čl. 65. 66. 67 in 68 zakona o notranji upravi je ban izdal za območje srezov Ljubljana, Kočevje, Logatec, Škofja Loka, Radovljica, Kranj, Kamnik, Gornji grad, Slovenj Gradec, Dravograd, Maribor levi breg, Maribor desni breg, Ptuj, Ljutomer, Murska Sobota in Lendava ter za mesta Ljubljano, Maribor in Ptuj naslednjo naredbo:

V območju navedenih srezov je prepovedano: a) trgovanje s kakršnikoli blagom po ulicah ter s hojo od kraja v kraj in od hiše do hiše (krošnjarstvo), ki se izvršuje na podlagi krošnjarskih dovolil (knjižic) po § 177 obrtnega zakona; b) izvrševanje rokodelskih obrti brez stalnega poslovališča (lokala) po § 178. obrtnega zakona, ki so navedena v čl. 1 pravilnika o izvrševanju rokodelstev brez stalnega bivališča (»Službeni list« št. 73 iz leta 1938), to je: stekloresko delo, vsteviši oknarsko delo; brusarsko delo; kositrarsko (kotličarsko) delo; dežnikarsko in sončnikarsko delo; lončevsko delo in popraviljanje pločevinaste posode ter drugih predmetov iz pločevine; fotografsko delo, ki se opravlja na način brzega slikanja; delo popraviljanja predmetov domače hišne delavnosti, ki ga izvršuje proizvajalec teh predmetov, ko jih prodaja, in ki se izvršuje na osnovi dovolil, izdanih po citiranem pravilniku.

Prekrške te naredbe kaznujejo prvostopna upravna in policijska oblastva na podlagi čl. 69-2 zakona o notranji upravi v zvezi s § 12 zakona o spremembah in dopolnitvah tega zakona z denarno kaznijo od 10 do 1000 din, ob neplačilu denarne kazni v odrejenem roku pa z zaporom od 1 do 20 dni.

Ta naredba je stopila v veljavo z dnem objave v »Službenem listu«, to je z 18. majem t. l.

V razmišljanje

Uredništvo Obrtnega koledarja izdaja že 28. leto »Obrtniški koledar«, ki je po vsebini zelo pester in obširen, tako, da v vsakem pogledu ustreza našemu obrtniku.

Letos je izšel v preko 4000 izvodih in ga je uprava vsem interesentom takoj razposlala. Ta res lepi, po vsebini bogati koledar je šel širom Slovenije, nekaj celo v druge predele naše širše domovine.

Obrtniki so letos tako navalili na upravo koledarja s prošnjami in naročili, da je koledar kmalu pošel ter ga

3/4 ZAVITKA Kneippove SLADNE KAVE TVORI DRAGOCENI PRAŽENI SLADNI SLADKOR

mnogim interesentom nismo mogli poslati.

Cena koledarja je bila v primeri z vsebino in opremo izredno nizka, le borih 12.—dinarjev, tako, da jo je vsakdo z lahkoto zmogel. Večina izmed naročnikov je pravilno razumela težak položaj, ki ga ima uprava z izdajanjem koledarja zlasti v današnjih časih ter je poravnala naročnino takoj ob sprejemu koledarja. Vsa čast jim! Žal pa niso vsi taki. Nekaj jih je, ki se nikakor ne morejo sprijazniti z dejstvom, da je treba naročnino za prejeti koledar tudi plačati! Tega uprava od njih ni pričakovala, ker je vendar vložila v stvar ves trud in skrb, da je koledar izšel v tako lepi obliki in s tako bogato vsebino.

Apeliramo v interesu tistih, ki so koledar v redu plačali, na vse tiste zamudnike, ki so sedaj že skoro pol leta v posesti koledarja in katere smo večkrat brez uspeha opominjali, naj čim preje store svojo dolžnost in nam nakažejo naročnino za koledar saj uprava z navedeno skrajno nizko ceno nima nikakega dobička.

Zavedajo naj se, da s tem prihranijo upravi mnogo stroškov in skrbi in naj ne delajo sramote tistim obrtnikom, ki so svoje obveznosti točno poravnali. Ni hče naj ne more reči, da je prav obrtniki tisti, ki nima razumevanja za koledar in praktično stvar in ki ne zmore par dinarjev, da bi poravnal svoj dolg.

Uprava pa se bo nasprotno potrudila, da bo imenovani »Obrtniški koledar« izšel v prihodnjem letu izpopolnjen s še obširnejšo in lepšo vsebino, kar pa je mogoče le s točnim plačevanjem naročnine.

Sicer naj bo v vednost vsem naročnikom koledarja, da uredništvu drugo leto ne bo mogoče istega izdati, vsled prevelikih stroškov in vsled prevelikih skrbi, katere mu zadajajo obrtniki ob nerednem plačevanju naročnine.

Mojstrski tečaj za pouk na obrtnih nadaljevalnih šolah

Kralj. banska uprava je obvestila Zbornico za TOI, da se bode vršil v primeru zadostnega števila priglasencev 14dnevni tečaj za one obrtniške mojstre brivsko-frizerske, stavbne, lesne in kovinarske stroke, ki že poučujejo na strokovnih nadaljevalnih šolah. Tečaj ima namen, da dopolnilno usposobi mojstre za pouk. Vršil se bo od 8. do 20. julija po 6 ur dnevno. Kraljevska banska uprava bo podelila udeležencem podpore po din 30. Nekolkovane prijave za tečaj se morajo vložiti najkasneje do 10. junija 1940. na VIII oddelek kralj. banske uprave.

OUSD v Ljubljani opozarja delodajalce . . .

da so v prejšnjem mesecu dostavljeni plačilni nalogi zapadli v plačilo. Prispevki morajo biti poravnani v osmih dneh po prejemu plačilnega naloga!

Za čuvanje pravice zavarovancev do pokojnine je potrebno, da so zavarovalni prispevki dejansko plačani!

To opozorilo je smatrati kot opomin! Proti delodajalcem, ki ne bodo poravnali prispevkov, mora urad uvesti prisilno izterjavo brez predhodnega opomina. Urad izvršuje važne socialne dolžnosti, ki ne dopuščajo odlašanja.

Pomembni občni zbor Obrtniškega društva v Celju

V celjskem Obrtnem domu je bil dne 8. maja zvečer redni občni zbor Obrtnega društva v Celju. Podpredsednik g. Lečnik je po pozdravnih besedah poudaril velike zasluge pokojnega društvenega predsednika in častnega člana g. Vinka Kukovca, ki ga bo društvo ohranilo v častnem spominu. Nato je poročal v glavnih obrisih o društvenem delovanju v preteklem letu. Tajnik g. Gorjup je med drugim navedel, da ima društvo 154 članov. Priredilo je številne sestanke, seje in družabne večere ter vsestransko zastopalo obrtniške težnje in potrebe. Poročilo blagajnika g. Žoharja izkazuje okrog 70.000 din društvenega premoženja. Na predlog člana nadzornega odbora g. Goligranca je prejel odbor razrešnico, blagajnik pa pohvalo.

Podpredsednik g. Lečnik je nato omenil, da je postalo nujno vprašanje nakup Obrtnega doma v Celju, ki je last Zbornice za TOI, po Obrtnem društvu v Celju, ker zahteva obrtništvo, da se mu Obrtni dom vrne. V debati je g. Stojan Holobar poudaril nujno potrebo in dolžnost članstva, zlasti pa novega odbora, da dela z vsemi sredstvi na to, da se Obrtni dom v Celju spet vrne obrtništvu. Grajal je stališče Zbornice za TOI v Ljubljani, ki je v nekem dopisu sporočila, da ni v interesu zbornice, da bi v tem času prodajala realitete. Vrednost Obrtnega doma znaša okrog 700.000 din, medtem ko je zbornica pred leti prevzela samo dolg v znesku 280.000 din. Ker pa je naloga zbornice, da pomaga obrtnikom ustanovljati in ugodno graditi obrtne domove, se zbornica gotovo tudi s celjskim Obrtnim domom ne namerava okoristiti. Morda čaka ugodne prilike, da bi izročila dom celjskemu obrtništvu proti mali odškodnini. To bi bila lepa gesta in ugodna prilika, da si pridobi zbornica več naklonjenosti tudi med celjskim obrtništvom.

Pristop Obrtnega društva v Celju k zadrugi Celjska razstava je bil po debati, v katero so posegli gg. Vozlič, Brišček in Holobar, odklonjen, ker sta bili zadnja in predzadnja razstava celjskemu obrtništvu bolj v blamažo in škodo kakor pa v korist. Presledki dveh let za take razstave so za Celje prekratki. To je pokvarilo sloves, ki si ga je pridobila Obrtna razstava v Celju leta 1935. Obrtne razstave naj v bodoče prirejajo obrtniška združenja in društva, ki jim je ta naloga začrtana v pravilih.

Veliko zanimanje in pravcato bojno razpoloženje je vladalo za volitev no-

vega odbora. Glasovali so tajno z listki. V odbor so bili izvoljeni naslednji gg.: Stojan Holobar, Franc Žohar, Anton Lečnik, Ivan Vozlič, Majerič, Slavko Kukovec, Franjo Frajle, Josip Kos, Karel Jezernik, Franjo Vehovar in Karel Golob, za namestnike pa gg.: Andrej Rozman, Anton Oražem, Drago Gams, Franc Kerin, Anton Uršič in Riko Grobelnik in za pregledovalca računov gg. Konrad Goligranc in Karel Perc.

Zaradi tajnih volitev se je občni zbor zelo zavlekel. Potekel pa je v zadovoljstvo vseh, ker je bila s temi volitvami slednjič zaključena dolgoletna borba med dvema taboroma obrtništva. Sedaj so dani vsi pogoji za čim uspešnejše, složno in pozitivno delo za napredek obrtništva, ki bo vsemu celjskemu okraju v čast in ponos.

Novo vodstvo Slovenskega obrtnega društva v Celju. Novi odbor Slovenskega obrtnega društva v Celju se je na prvi seji konstituiral takole: predsednik je urarski mojster in juvelir g. Anton Lečnik, podpredsednik stavbenik g. Karel Jezernik, tajnik stavbenik g. Slavko Kukovec, blagajnik g. Franc Žohar.

Za nakup vsakovrstnega železa, stavbnega materiala in orodja, kakor tudi vsakovrstnih armatur za instalacije in vseh sanitarnih predmetov Vam priporočamo trdko

Schneider & Verovšek

trgovina z železom, vsakovrstnimi stroji in orodjem

v Ljubljani, Tyrševa cesta 16

Tovarna

kemičnih izdelkov v Hrastniku d. d.

TOVARNE V CELJU
IN HRASTNIKU

Proizvaja:

Solno in žvepleno kislino - Kalijev in natrijev soliter - Kristalno sodo in pralni prašek - Glauberjevo in grenko sol - Žgano in klajno apno - Fosfatno žilindro in kostno moko - Rudninski in kostni superfosfat - Železno-oksidge barve in zeleno galico - Vodotopna olja za industrijske svrhe - Razna sredstva za zaščito rastlin in uničenje škodljivcev - Alkaloide opiuma in druge farmac. izdelke

Natančnejša pojasnila se dobe pri tvornici v HRASTNIKU, TELEFON INT. št. 2

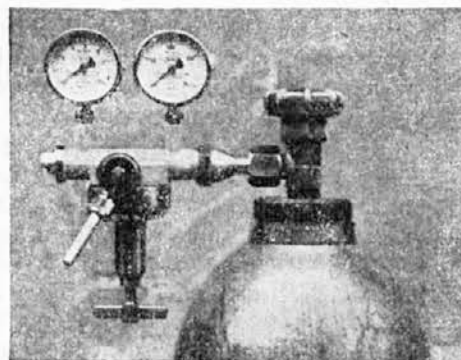
KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje **30** let posojila v tekočem računu, proti vknjižbi in poroštvo vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam.

Lastna denarna sredstva so znašala 31. dec. 1938
Din 3.255.940.64, varnostni zaklad Din 1.215.350.—
rezervni zaklad Din 1.183.820.—

AGA-RUŠE

ZDRUŽENE JUGOSLOVENSKE TVORNICE
ACETILENA IN OKSIGENA D. D. — RUŠE

REDUCNI VENTIL »AGA-RUŠE« Z NAVZDOL OBRNENIM REGULIRNIM VIJAKOM.

dobavlja OBR T N I Š T V U za AVTOGENO VARJENJE najboljši KISIK v jeklenih valjih po 5 in 6 m³, pod pritiskom 150 atm. Ta kisik je popolnoma suh, brez škodljivih primesi ter se dobavlja s čistočo 99%, kar je za tehniko avtogenega varjenja in rezanja izredno velike ekonomične važnosti. Jekleni kisikovi valji se morajo uporabljati le s pomočjo posebnega redučnega ventila, ki mora biti dobro konstruiran in solidno izdelan. Te prednosti ima:

Čitajte in širite
OBR T N I V E S T N I K !

Širite „OBR T N I V E S T N I K“!

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije
A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA
Gajeva ulica 6
TELEFON ŠT. 20-30

CENTRALA BEOGRAD
GLAVNA PODRUŽNICA ZAGREB
PODRUŽNICA SARAJEVO

Delniška glavica Din 75.000.000.—
Udeležba države Din 30.000.000.—
Rezervni fond nad Din 5.000.000.—

PODELJUJE

obrtnikom in obrtnim podjetjem menična in hipotekarna posojila, kredite na tekoče račune in posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev.

SPREJEMA

od vsakogar vloge na hranilne knjižice in tekoče račune po najugodnejšem obrestovanju.

UPRAVLJA

imovino in fondne obrtniških ustanov in organizacij.

IZVRŠUJE

najkulantneje vse ostale bančne posle.

Obrtniki!

V vašem lastnem interesu je, da vse svoje denarne posle izvršujete potom svojega denarnega zavoda!

Ležak PIVO in Bok

pivovarne UNION Ljubljana

se najbolje priporoča